

Optymalizacja podatkowa z wykorzystaniem jurysdykcji krajów o łagodnym reżimie podatkowym

Podatnicy korzystający z tych rozwiązań powinni pamiętać, iż zgodnie z przepisami polskich ustaw z zakresu podatku dochodowego oraz zgodnie z postanowieniami zawartymi w umowach o unikaniu podwójnego opodatkowania kryterium przesadzającym o rezydencji podatkowej danej spółki jest miejsce, z którego sprawowany jest zarząd

Dane państwo może zostać określone jako kraj o łagodnym reżimie podatkowym, jeśli spełnione zostaną określone kryteria. Istotną jest wysokość stawki podatku dochodowego. Jednak niska stawka albo jej brak (choć może trudno to sobie wyobrazić, ale są państwa, których władze zrezygnowały z poboru podatku dochodowego) nie decydują jeszcze o podatkowej atrakcyjności danego państwa. Równie ważnym elementem jest możliwość transferu dochodów do innych państw, w tym do Polski, oraz zasady opodatkowania tych transferów w państwie podatnika otrzymującego wypłatę. Jako przykład rozważyć można sytuację, w której osoba fizyczna mająca polską rezydencję podatko-

wą osiąga dochody ze źródła przychodu zlokalizowanego na Szeszelach. Podatek płacony w miejscu zlokalizowania źródła dochodu jest niewielki albo nie występuje, jednak w Polsce konieczne będzie zapłacenie podatku w wysokości aż 19 proc. przy założeniu, iż wypłata na rzecz polskiego podatnika realizowana będzie w formie dywidendy. Opodatkowanie dochodu według tej stawki można zapewnić bez konieczności uciekania się do międzynarodowego planowania podatkowego – wystarczające będzie złożenie oświadczenia o wyborze 19 proc. stawki podatku dla opodatkowania dochodów osiągniętych z działalności gospodarczej oraz z udziału w dochodach spółek osobowych.

Jak wskazuje przykład, oprócz niskiej stawki konieczna jest również możliwość przetransferowania osiągniętych zysków do kraju bez konieczności ponoszenia ciężaru podatkowego wyższego albo równego podatkowi, jaki należny jest od dochodów krajowych. Z punktu widzenia podatników będących osobami fizycznymi „kraj o łagodnym reżimie podatkowym” powinien mieć podpisaną z Polską umowę o unikaniu podwójnego opodatkowania, która przewiduje preferencyjne opodatkowanie dywidend wypłacanych na rzecz polskich podatników. Takimi państwami są przykładowo Cypr i Luksemburg. W wypadku Cypru stawka podatku od dywidend jest zredukowana do 9 proc.,

natomiast dywidendy wypłacane ze spółki luksemburskiej nie podlegają w Polsce opodatkowaniu podatkiem dochodowym (należy jednak pamiętać o podatku pobieranym w Luksemburgu – zasady w tym zakresie różnią się w zależności od formy prawnej, w jakiej działa podmiot dokonujący wypłaty). W wypadku podatników będących osobami prawnymi kryterium opodatkowania wypłat jest tak samo istotne, odmiennie jednak niż w przypadku podatników będących osobami fizycznymi. Dla państwa, które chce zasłużyć na tytuł kraju o łagodnym reżimie podatkowym, spełnienie powyższego warunku jest stosunkowo nieskomplikowane. Wystarczy, że wypłaty pocho-

dzą od spółki mającej siedzibę w kraju należącym do UE albo do EOG. Przy spełnieniu określonych warunków wypłaty te nie podlegają opodatkowaniu w Polsce. Ponadto kraj o łagodnym reżimie podatkowym powinien charakteryzować się spójnym systemem prawa podatkowego, który nie narzuca podatników na interpretację przepisów dokonywaną wyłącznie pod kątem zwiększania należności budżetowych.

Przykład optymalizacji

Osoba fizyczna będąca polskim rezydentem podatkowym jest właścicielem akcji w polskiej spółce akcyjnej. Planowany jest debiut giełdowy spółki. Przed debiutem giełdowym akcje należące do osoby fizycznej są zbywane na rzecz spółki mającej rezydencję podatkową na terytorium Cypru. Przeniesienie własności akcji odbywa się przy wykorzystaniu transakcji gwarantujących wyłączenie z opodatkowania transferu własności akcji. Po debiucie giełdowym podatnik decyduje się na sprzedaż części akcji. Dochód wygenerowany ze sprzedaży nie podlega opodatkowaniu w Polsce, gdyż zgodnie z postanowieniami umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania zawartej między Polską a Cyprzem tego rodzaju dochód może podlegać opodatkowaniu wyłącznie na terytorium Cypru. Prawo cypryjskie przewiduje zaś zwolnienie z opodatkowania dochodów osiąganych ze zbycia udziałów/akcji w spółkach kapitałowych. Po sprzedaży pakietu akcji podatnik może za pośrednictwem spółki cypryjskiej inwestować w udziały/akcje innych spółek lub dokonać wypłaty dywidendy, która w Polsce podlegać będzie opodatkowaniu według stawki 9proc. Wykorzystanie spółki z siedzibą na terytorium Cypru umożliwi podatnikowi nie tylko wyłączenie z opodatkowania dochodu z chwilą sprzedaży akcji, ale również zmniejszenie wysokości podatku dochodowego w momencie wypłaty dywidend. Zamiast spółki cypryjskiej rozważyć można założenie spółki na terytorium Luksemburga. Jeżeli spółka luksemburska przyjmie jednocześnie odpowiedni reżim prawny, możliwe

będzie wyłączenie opodatkowania dywidend wypłacanych na rzecz polskiego podatnika.

O czym należy pamiętać

Podatnicy korzystający z tych rozwiązań powinni pamiętać, iż zgodnie z przepisami polskich ustaw w zakresie podatku dochodowego oraz zgodnie z postanowieniami zawartymi w umowach o unikaniu podwójnego opodatkowania kryterium przesądzającym o rezydencji podatkowej danej spółki jest miejsce, z którego sprawowany jest zarząd. Jeżeli zatem spółka mieć będzie siedzibę na terytorium Cypru, lecz faktycznie będzie zarządzana z Polski, wówczas spółka ta będzie polskim rezydentem podatkowym. W efekcie podlega opodatkowaniu według krajowych przepisów z zakresu podatku dochodowego.

Postulaty pod adresem polskiego ustawodawcy

Przy omawianiu tematu wykorzystania krajów o łagodnym reżimie podatkowym pojawia się pytanie, czy takim krajem może być Polska. Odpowiedź brzmi: tak. Po pierwsze, należy zapewnić spójność polskiego systemu podatkowego. Następnie należy objąć zwolnieniem z podatku dochody pochodzące ze sprzedaży udziałów oraz akcji w spółkach kapitałowych. Wiele państw należących do Unii Europejskiej wprowadziło tego typu rozwiązania. Postulowana reforma systemu podatkowego pozwoliłaby na rozwój usług finansowych. Przykład Luksemburga oraz Cypru mówi sam za siebie. W Polsce coraz częściej lokalizowane są centra usługowe czy księgowo. Powstaje pytanie, dlaczego nasz kraj nie miałby stać się atrakcyjnym miejscem do świadczenia usług finansowych. Tym bardziej że stworzenie przyjaznego środowiska dla świadczenia takich usług nie wymaga budowy specjalnej infrastruktury, autostrad ani stadionów. Wystarczy racjonalne zmiany w prawie.

Artur Cmoch, doradca podatkowy, współnik w kancelarii Grynhoff Woźny Maliński